

Hansestaden Wismar

historia och berättelser. . . det här är Wismar.

Wismars vagg befinner sig i återföreningsperioden. En liten hamn och gårdsbosättning. Beläget nära den legendariska Via Regia, den tidigare vendiska östvästliga vägen, har Wismar varit ett välkänt, populärt och välbesökt handelscentrum i många århundraden.

När de första städerna grundades i Mecklenburg var Wismar – omnämnd första gången 1229 med dess medborgare – bland dem. En liten flod österut gav den dess namn - "aqua wissemara", som inte längre kan upptäckas idag.

Klaus Störtebeker, den legendariske kaparen

Köpmän, handlare, sjöfarare, fiskare, saltarbetare, koerier, byggare - de kom från många länder och alla håll och lät staden snabbt växa fram till ekonomiskt välstånd och vänlig aktivitet. Korsarer och pirater var också närvarande - en indikation på högkonjunkturen. Klaus Störtebeker, den legendariske sjömannen - som finns i Wismars äldsta dombok, han var inblandad i ett slagsmål här.

Wismar skulle uppleva en händelserik men alltid spännande stadshistoria. En stad med historia - attraktiv!

Ända sedan staden grundades har Wismar engagerat sig i sjöfarten och Mecklenburg. Redan ett sigill från 1256 visade en kugg som symbol för sjöfarten och tjurhuvudet för Mecklenburg (vilket inte hindrade Wismarborna från att alltid förespråka största möjliga självständighet från suveränerna).

Wismar som en viktig stad i Hansan

En trippelallians som slöts mellan städerna Lübeck, Wismar och Rostock 1259 tjänade till att säkra handelsvägarna till sjöss och på land, och framför allt för att skydda mot pirater.

Hamnen, sjöfarten och handeln i Wismar växer snabbt - viktiga varor hanteras: viner från Spanien, Italien och Frankrike, päls och trä från Ryssland, päls från Norge, även tyg, siden och ull, men framför allt fisk och kryddor, vax och malt och salt. Handeln över Östersjön och inlandet blomstrade. Hansaförbundets storhetstid börjar och Wismar blir en välmående stad. Wismar, den vackra och mäktiga, fick sin rang som en viktig stad i Hansan.

Ekonomisk framgång och socialt uppsving - mäktiga heliga byggnader, imponerande tegelgotik, gamla stadsmurar, vattenporten, medeltida stadshus; vattenkonsten på torget, byggd i en imponerande form 1602 i stället för en enkel fontän - vittnen om denna utveckling som är värda att se. På 1500-talet förlorade Hansan sin betydelse.

Mellan Östersjön och Schwerin Sjön

Nordtysklands största torg och gigantiska tegelbyggnader vittnar om de blomstrande bytesaffärer stadens grundare utfört. Deras arv hör sedan 2002 till UNESCO´s världskultur.

Tegelkatedralerna berättar historia

Wismars gamla stadskärna återspeglar den typiska hansestaden på 1300-talet och hör sedan 2002 till Unescos världsarv. Sedan urminnes tider blickar tre himmelshöga tegelkatedraler ut över staden.

Hansans tidsålder

Wismars marknadsplats är med sina 10 000 m² en av de största i Nordtyskland. Den omges av pietetsfullt restaurerade byggnader från olika epoker. Gatorna ner mot hamnen kantas av patricierhus, magasin och kontor. Nära kajkanten påminner vattenporten om stadens fästningsverk, som en gång i tiden hörde till de starkaste i norra Europa.

Wismars svenskfest

Svenskfesten firas till minne av de 155 år då Wismar tillhörde Sverige, och erbjuder stadens gäster och lokalbefolkning några upplevelserika dagar. Förutom ett program med underhållning på det gamla marknadstorget äger många andra evenemang rum, exempelvis en stor motorcykelträff. Attraktionerna kommer att finnas på olika platser, från gamla stan till Alter Holzhafen ("Gamla trähamnen"). På torget reser man ett historiskt fältläger med uppvisningar och exercisövningar av Wismars skytteförening, samt svenska militärhistoriska föreningar och förband. Vid den gamla hamnen kommer det vara en brokig marknad med bl.a. hästskjutsar och underhållning. Härifrån startar också seglingstävlingen Schwedenkopfregatta på lördagen.

När Wismar var svenskt

Tillsammans med den ärorika Hansatiden hör den svenska perioden till de viktigaste tidsperioderna i Wismars historia.

Under det trettioåriga kriget intogs den 7 januari 1632 staden av svenskarna. I fredsavtalet i Osnabrück kom staden Wismar och kringliggande områden att underställas den svenska kronan och införlivas i det svenska riket. I furstehovet inrättades i maj 1653 den kungliga svenska tribunalen, såsom den högsta dömande instansen för samtliga svenska provinser i Tyskland. De svenska kungarna bekräftade alla de privilegier staden haft fram tills dess. Därmed behöll Wismar den oinskränkta friheten att själv besluta i alla lokala frågor.

Inte bara svenska soldater kom till staden, utan även skeppsbyggare, hantverkare och köpmän etablerade sig där. Men även en hel del borgare från Wismar prövade sin lycka i Sverige. Under de nordiska krigerna drogs Wismar, i sin egenskap som svensk besittning, hela tiden in i de militära konflikterna. Efter det svenska nederlaget 1717 började man förstöra befästningsanläggningarna, den s.k. slipningen. Vallgravarna fylldes igen, citadellen, bastionen och befästningen på ön Walfisch sprängdes. Sverige fick behålla Wismar under förutsättningen att staden aldrig er befästes. I slutet av sjuttonhundratalet hade styrkeförhållandena i Europa förändrat sig på ett sådant sätt, att förhandlingar inleddes om att återföra Wismar till hertigdömet Mecklenburg.

Den 26 juni 1803 undertecknade den svenske och den mecklenburgske representanten pantbrevet i Malmö. I enlighet med detta avtal frånträdde staden Wismar med kringliggande områden och kommunerna Poel och Neukloster till Mecklenburg, med en möjlighet för Sverige att återinlösa dessa områden efter 100 resp. 200 år. Efter de första 100 årens "pant" beseglades Wismars återgång till Mecklenburg i Stockholm i avtalet från den 20 juni 1903. Det finns fortfarande mycket som påminner om denna historiska epok.

Framför bomhuset i den gamla hamnen vilar „svenskhuvudena” (Schwedenköpfe). Tidigare var de uppställda vid hamninloppet, men är i dag en symbol för staden. Ett bevarat original hör till stadsmuseets „Schabbellhaus" mest värdefulla föremål.

„Alter Schwede” (den gamle svensken), som är ett av stadens äldsta borgarhus (circa år 1380) är också värt ett besök. En krog, som etablerades 1878, påminner om den tidigare tillhörigheten till Sverige. Om man väl funnit det „svenska spåret” kan man upptäcka en hel del: det svenska kommendanthuset, tyghuset, provianthuset i barock stil, sverigestenen från 1903, som är ett 40 ton tungt klippblock med Wismars, Mecklenburgs och Sveriges vapen.

Världsarvshuset

Besökscentret är det tredje i sitt slag i Tyskland, efter Regensburg och Stralsund. Till invigningen av det nya utställnings- och evenemangshuset på världsarvsdagen 1 juni 2014 återställdes bl.a. "Tapetsalen", där unika konstupeter med vackra naturpanoraman smyckar väggarna i hela rummet.

Den sällsynta väggbeklädnaden tillverkades 1823 i Paris av konstrika papperstryck på säckväv. Här framställs en saga ur den grekiska mytologin om Telemakos resa till gudinnan Kalypsos ö. Bilderna täcker hela tapetsalen på Lübsche Straße 23.

En annan höjdpunkt på rundvandringen i detta världsarvscentrum är inläggningen av stadsplanen i golvet. Det är främsta orsaken till att Wismars gamla stadskärna har utsetts till världsarv av Unesco, eftersom detta dokumenterar den utvecklade medeltida hansestaden. Vid en vandring längs en tänkt stadsmur får man lära sig mycket genom att stanna och lyssna på olika stationer.

Mariakyrkan i Wismar

Mariakyrkans 80 meter höga torn är ett landmärke i Wismar och syns vida omkring. Under andra världskriget skadades kyrkan och 1960 sprängdes den, sorgligt nog. Fram till dess ansågs den vara en av de vackraste tegelkyrkorna i norra Tyskland.

Kyrkan började byggas omkring 1270. Under medeltiden var tornet en orienteringspunkt för fartyg till Wismar. Under andra världskriget skadades Mariakyrkan svårt 1945, och 1960 revs hela kyrkan utom tornet.

Vid de regelbundna tornvisningarna har besökarna en imponerande utsikt över staden. Tillkomst och teknik för den gotiska tegelbyggnaden visas i 3D. Här förklarar figuren Bruno Backstein åskådligt för alla åldersgrupper vägen från lera, kyrkans byggnadsmaterial, via bränt tegel till själva byggandet av kyrkan.